

อตต (ตน) ปุงลิงค์ เอกวาจนะ

- ป. อตตา
- ทฺ. อตตานํ
- ต. อตตนา
- จ. อตตโน
- ป. อตตนา
- ฉ. อตตโน
- ส. อตตนิ
- อ. อตต

• วิวัตติ แปลงเป็น ภิ ได้ทุกศัพท์

พรหม (พรหม) ปุงลิงค์

- ป. พรหมา
- ทฺ. พรหมานํ
- ต. พรหมนา
- จ. พรหมุโน *
- ป. พรหมนา
- ฉ. พรหมุโน *
- ส. พรหมนิ
- อ. พรหม

* เป็น พรหมสส บ้าง

ภควนตุ (พระผู้มีพระภาค) ปุงลิงค์

- ป. ภควา
- ทฺ. ภควนตํ
- ต. ภควตา
- จ. ภควโต
- ป. ภควตา
- ฉ. ภควโต
- ส. ภควติ ภควนเต
- อ. ภคว ภควา

ศัพท์ที่ลง *วณฺตุ มนฺตุ อิมนฺตุ* ปัจจัย แจกอย่าง *ภควนฺตุ*
ศัพท์ที่ลง *อนต* ปัจจัย ใน ป. แจกอย่าง *ภควนฺตุ* ก็ได้
(เห็น ป. เอก. เป็นรูป -อฺ เช่น *ภว*)

อรหนต (พระอรหันต์) ทฺวilingค์

- ใน ปุงลิงค์ แจกอย่างนี้
- ป. อรหา อรหํ
- ทฺ. อรหนตํ
- ต. อรหตา
- จ. อรหโต
- ป. อรหตา
- ฉ. อรหโต
- ส. อรหติ อรหนเต
- อ. อรห อรหา

ในอิตถิลิงค์ เป็น **อรหนติ** แจกอย่าง *นาริ*

มน (ใจ) ทฺวilingค์

- ใน ปุงลิงค์ แจกอย่างนี้
- ป. มโน
- ทฺ. มนํ (มโน)
- ต. **มนสา**
- จ. **มนโส**
- ป. **มนสา**
- ฉ. **มนโส**
- ส. **มนสิ**
- อ. มน

ใน ป. แจกอย่าง *ชน* และใน นป. แจกอย่าง *กุล*
เห็น ต. ถึง ส. เอก.

ราช (พระราช) ทฺวilingค์ ในปุงลิงค์ แจกอย่างนี้

- ป. ราชา
- ทฺ. ราชานํ
- ต. รมลยา
- จ. รมโย ราชิโน
- ป. รมลยา
- ฉ. รมโย ราชิโน
- ส. รมเณ ราชินิ
- อ. ราช

ในอิตถิลิงค์ เป็น **ราชินิ** แจกอย่าง *นาริ*

ศัพท์สมาสที่มี *ราช* ศัพท์ต่อท้าย เช่น *มหาราช*,
นาคราช, *เทวราช*, *อุปราจ* แจกอย่างนี้
(แจกอย่าง *ชน* เห็นบางวิวัตติ)

มหาราช (มหาราช) ปุงลิงค์

- ป. มหาราชา
- .....
- อ. *มหาราช*

ศัพท์เหล่านี้ ใช้เฉพาะ ป. เอก.: **มฆวา** (ชื่อพระอินทร์)
ปุม่า (ผู้ชาย) **ยฺวา** (ชายหนุ่ม) **สขา** (เพื่อน) **สา** (หมา)
ใช้เฉพาะ เอก.: **อทธา** (กาลยาวนาน, หนทางไกล)

ศัพท์มนโคณะ ๑๒

- มน** ใจ
- เจต** ใจ
- วย** ้วย
- สิร** หัว
- อุร** อก
- วจ** วาจา
- ตป** ความร้อน
- ตม** ความมืด
- ปย** น้านม
- อย** เหล็ก
- ยส** ยศ
- เดช** เดช

เป็นปุงลิงค์ทั้งหมด เห็น *มน* เป็นทฺวilingค์ (ป. นป.)

ศัพท์ที่ลง *วณฺตุ มนฺตุ อิมนฺตุ* ปัจจัย แจกอย่าง *ภควนฺตุ*

- อายุสมฺนฺตุ** มีอายุ
- คติมนฺตุ** มีปัญญา
- คุณวณฺตุ** มีคุณ
- ปลยวณฺตุ** มีปัญญา
- จกขฺมนฺตุ** มีจักขุ
- ปุลยวณฺตุ** มีบุญ
- ธวณฺตุ** มีทรัพย์
- สติมนฺตุ** มีสติ

ศัพท์ที่ลง *ต* ปัจจัย แจกอย่าง *สตุ*

- กตฺตุ** ผู้ทำ
- ภวตฺตุ** ผู้รู้
- ทาทฺตุ** ผู้ให้
- นตฺตุ** หลาน
- เนตฺตุ** ผู้นำไป
- วตฺตุ** ผู้กล่าว
- โสตฺตุ** ผู้ฟัง
- หนตฺตุ** ผู้ฆ่า

เห็น *เทตฺ* *ชนฺตฺ* -ผู้เกิด แจกอย่าง *ครุ* (ชนตฺ ถ้าใช้
เป็นนามนาม แปลว่า สัตว์เกิด, สัตว์ = *ชน* ผู้เกิด)

ภานต (ผู้เจริญ) ทฺวilingค์ ในปุงลิงค์ แจกอย่างนี้

- ป. ภาวํ
- ทฺ. ภานตํ
- ต. ภวตา โภตา
- จ. ภวโต โภโต
- ป. ภวตา โภตา
- ฉ. ภวโต โภโต
- ส. ภานเต
- อ. โภ

ในอิตถิลิงค์ เป็น **โภติ** แจกอย่าง *นาริ*

ปิตุ (บิดา) ปุงลิงค์

- ป. ปิตา
- ทฺ. ปิตริ
- ต. ปิตรา *ปิตฺนา*
- จ. ปิตุ ปิตุโน
- ป. ปิตรา
- ฉ. ปิตุ ปิตุโน
- ส. ปิตริ
- อ. ปิตา (ตาต)

ภาคู (พี่น้องชาย) *ชามาคู* (ลูกเขย) แจกอย่าง *ปิตุ*

สตุถุ (พระศาสดา, ครู) ปุงลิงค์

- ป. สตุถา
- ทฺ. สตุถารํ
- ต. สตุถารา *สตุถฺนา*
- จ. สตุถุ สตุถุโน
- ป. สตุถารา
- ฉ. สตุถุ สตุถุโน
- ส. สตุถริ
- อ. สตุถา

ศัพท์ที่ลง *ตฺ* ปัจจัย แจกอย่าง *สตุถุ*

มาตฺ (มารดา) อิตถิลิงค์

- ป. มาตา
- ทฺ. มาตริ
- ต. มาตรา *มาตฺยา*
- จ. มาตฺ มาตฺยา
- ป. มาตรา
- ฉ. มาตฺ มาตฺยา
- ส. มาตริ
- อ. มาตา (อมม)

อีตฺ (ธิดา) แจกอย่าง *มาตฺ*

กมฺม (กรรม) นปุงสกลิงค์

- ป. กมฺมิ
- ทฺ. กมฺมํ
- ต. **กมฺมฺนา**
- จ. **กมฺมฺโน**
- ป. **กมฺมฺนา**
- ฉ. **กมฺมฺโน**
- ส. **กมฺมนิ**
- อ. กมฺม

กมฺม แจกอย่าง *กุล* ก็ได้

โค (วัว) ไม่ปุงลิงค์

- ป. โค
- ทฺ. คาวํ คาวุ
- ต. คาวเณ
- จ. คาวสฺส
- ป. คาวสฺมา คาวสฺมา คาวา
- ฉ. คาวสฺส
- ส. คาวสฺมิ คาวสฺมิ คาว
- อ. คาว

โคม (วัวตัวผู้) ปุงลิงค์ **คาวิ** (วัวตัวเมีย) อิตถิลิงค์